

Matricular-se a 40 graus a l'ombra

Estudiar quan no toca

Obrir les aules de les universitats en estiu i proposar programes curts i especialitzats no sembla un bon negoci, però cada vegada més la moda d'estudiar quan més calor fa atrau el capital dels centres financers. Més de 3.000 milions es mouen cada any.

L inversor rarament acudeix al món de la cultura perquè té molt clar que l'índex de rendibilitat del risc és nul o prou baix per desanimar qualsevol iniciativa en aquest sentit. No obstant això, des de fa alguns anys, el fenomen de les universitats d'estiu atrau cada vegada més l'atenció dels centres de decisió financers. Enguany, més de 60.000 estudiants assistiran als cursos que s'han programat pertot arreu per oferir d'estudiar quan no toca normalment, quan les aules universitàries són buides en ple estiu. La fórmula d'aquest ensenyament breu i especialitzat mou al voltant dels 3.000 milions de pessetes, gairebé la meitat dels quals són sufragats per institucions, fundacions, entitats financeres i empreses privades que per voluntat pròpia han acceptat el patrocini d'aquestes activitats docents.

EL CENTRAL-HISPANO,
2.400 MILIONS

El superbanc Central-Hispano ha estat el primer i el que més mitjans ha aportat fins ara a aquesta nova modalitat de mecanatge. L'entitat que presideix Alfonso Escámez destina anualment un pressupost de més de 2.400 milions de pessetes a diverses universitats, principalment a la madi-

lenya Complutense, que rep el 25% d'aquesta xifra. El mateix banc participa d'alguna manera en projectes semblants previstos per al pròxim estiu a les universitats establertes als Països catalans.

Una altra entitat bancària, el BBV de Mario Conde, també és sensible a aquest

tipus de propostes i des de fa dos anys dirigeix ajudes monetàries a programes d'ensenyament d'estiu, concretament a la Universitat de Màlaga i a la del País Basc.

El suport econòmic majoritàriament prové dels centres financers que més a prop es troben de les seues universitàries quan es tracta de caixes d'estalvis o d'empreses privades. Així, la valenciana Bancaixa dirigeix principalment les seues ajudes a les universitats i escoles d'estiu dins del seu territori natural. La castellana Ibercaja cobreix part de les despeses dels cursos d'Alcalá de Henares, mentre que la Caixa de Galícia patrocina els cursos de la Universitat de Santiago de Compostel·la.

30.000 ESTUDIANTS PER
A DUES UNIVERSITATS

Tan sols les dos grans universitats, la Complutense i la Menéndez Pelayo, reuneixen la meitat de l'alumnat d'estiu, 30.000 estudiants, segons les previsions d'aquests dos centres. La Universitat a distància, UNED, organitzadora del programa d'estiu a Dénia, preveu donar classes a uns 2.000 alumnes en el conjunt de seues que patrocina. Fa dos anys, l'oferta de la UNED només va interessar 300 estudiants.

Més de 60.000 estudiants assistiran enguany als cursos de les universitats d'estiu.

RAFA GIL

La Universitat de Granada va acollir 1.400 alumnes l'any passat. Enguany les previsions superen les 2.000 matrícules. Amb aquesta aflluència en massa, els principals centres han iniciat els últims anys una etapa d'expansió geogràfica. La Menéndez Pelayo ha ampliat la seua oferta a Barcelona i a València, la Complutense combina el seu programa entre la seu de l'Escorial i la d'Almeria. Granada, igualment, ha creat subseus en les localitats andaluses de Baeza i Almunecar.

Les tendències actuals d'aquest tipus d'ensenyament van encaminades a sobrepassar l'àmbit geogràfic de cada universitat, creant cursos a l'estranger. Aquesta expansió està, és clar, directament relacionada amb la potència econòmica del centre docent. Les portes es tanquen a totes aquelles iniciatives amb pressupostos reduïts.

La Menéndez Pelayo va iniciar fa dos anys l'execució d'uns plans de col·laboració amb universitats europees i d'Amèrica del sud. Els primers experiments es van realitzar a la capital argentina, Buenos Aires, amb dos seminaris, un sobre temes econòmics i l'altre sobre educació militar.

La Complutense, amb l'important suport financer del Central-Hispano, va anar més lluny encara l'any passat, i va organitzar cursos durant el més de juliol a Moscou, un d'ells de contingut polític dirigit per Alfonso Guerra i inaugurat pel mateix president del govern espanyol, Felipe González.

Si l'any passat, l'economia, com a oferta específica d'aquests cursos estiuencs, va estar dominada per les conseqüències de la crisi i la guerra del Golf, enguany el tema que es repeteix sovint en els diferents programes és el de la conferència europea de Maastricht, nòm de la ciutat holandesa on el passat més de desembre es van reunir els presidents i caps de govern europeus per a redactar el calendari de convergència cap a la unió econòmica i política.

Les matrícules que es cobren en els centres d'ensenyament no cobreixen, ni de bon tros, les despeses mínimes d'organització. Un professor invitat, per exemple, a algun curs d'estiu cobra al voltant de 10.000 pessetes al dia i pot arribar fins i tot a 15.000 l'hora, com en el cas concret en la universitat de Granada. En la Universitat Catalana d'Estiu, UCE, segons ha pogut saber EL TEMPS, la remuneració mitjana d'un catedràtic o especialista se situa al voltant de les 60.000 pessetes, a més de les des-

Libres, calor i lluny de casa

La Universitat Complutense, la del País Basc i la de Castella-La Manxa han estat les primeres enguany a presentar els seus cursos respectius d'estiu, el passat dia 5 de maig.

La **Universitat del País Basc**, en la XI edició, es presenta amb un programa ampliat respecte a edicions anteriors, centrat en temes d'informació, filologia basca, educació, economia, medicina i història. El programa inclou un total de 15 cicles i 45 cursos, dels quals 12 tindran un caràcter internacional. El pressupost raneja els 105 milions de pessetes.

Gairebé 2.500 professors, dels quals 1.100 són estrangers, participaran enguany en els cursos que organitza durant l'estiu la **Universitat Complutense**, en la V edició. Un curs sobre Colom i el descobriment d'Amèrica inaugurarà el programa. Europa i Amèrica tindran un tractament especial i també excepcionalment, les ciutats del 92. Les seus d'El Escorial i d'Almeria compartiran el programa amb delegacions a Barcelona i a Sevilla. El pressupost supera els 600 milions de pessetes, aportats en la seua totalitat pel banc Central-Hispano. El programa inclou 126 cursos sobre "els aspectes més rellevants de la societat moderna", segons va declarar el rector de la universitat madrilenya, Gustavo Villapalos, durant la cerimònia de presentació oficial, celebrada a 92 metres d'altura, en el mirador de la Moncloa.

Per la seua banda, la **Universitat de Castella-La Manxa** presenta com a novetat principal l'organització d'unes Jornades sobre Teatre Clàssic d'Almagro, fins ara incloses en les activitats de la Complutense. En els 17 cursos previstos en el programa, participen 200 professors i especialistes invitats, entre els quals figuren Vázquez Montalbán i Melchor Miralles. La major part del programa es desenvoluparà a la ciutat de Conca, on s'espera l'assistència d'uns 2.000 alumnes.

peses d'allotjament i manutenció.

Per contra, a la Complutense, el mateix professor pot arribar a cobrar fins a 200.000 pessetes, segons les tarifes de la universitat madrilenya, i en la Menéndez Pelayo raneja les 100.000 pessetes.

La Menéndez ha ampliat l'oferta a Barcelona i València.

RAFA GIL

GANDIA, UNA UNIVERSITAT CONSOLIDADA

La UEG, Universitat d'Estiu de Gandía, ha estat un dels exemples més il·lustratius del desenvolupament accelerat d'aquestes activitats d'ensenyament estiuenc dels últims anys. Durant la primavera de 1984 es van fer a la capital de la Safor uns debats sobre la cultura en general. Va ser l'oportunitat perquè un grup de professors i experts d'un gabinet municipal posaren en marxa les primeres edicions d'aquesta universitat valenciana. Avui, amb vuit anys d'existència, els responsables de la UEG han donat amplitud al projecte educatiu, amb activitats diverses al llarg de tot l'any.

Amb molta més experiència, la Universitat Catalana d'Estiu, de Prada (el Conflent), va ser una de les primeres a posar en pràctica el model d'universitat oberta a tots, reivindicada pel moviment contestatari del Maig del 68. Prada va ser triada com a seu perquè l'ajuntament d'aquesta ciutat va donar moltes facilitats i alhora perquè era el símbol de l'exili. En aquesta ciutat van viure Pau Casals i Pompeu Fabra. Aquest últim hi va ser enterrat.

Durant el franquisme, la Universitat Catalana d'Estiu va ser l'expressió contra la dictadura. A poc a poc va anar conso-

I.P.

lidant el caràcter cultural i universitari amb l'afluència de professors, catedràtics i especialistes de primera fila. Però quan Franco mor, la Universitat va entrar en crisi fins a posar-se'n en qüestió la pervivència. En aquella època es van arribar a fer edicions paral·leles a Vic durant un parell d'anys. Des del 1977 fins al 1984, una comissió gestora se'n va encarregar de la gestió, i en va transformar el contingut en activitats lúdiques i ofertes d'estudis alternatius.

A mesura que anava normalitzant-se la situació política de l'estat espanyol, Prada anava adquirint un caràcter més marcadament marginal. El 1985, a causa de les dificultats econòmiques, els responsables de la Universitat van convocar una reunió, a la qual van invitar els intel·lectuals i representants del món universitari, amb la finalitat de trobar un suport financer.

Sense anar-se'n fora

L'Institut Valencià de la Joventut (IVAJ) organitza a Guardamar durant les dues primeres setmanes de juliol, la **Universitat d'Estiu "Europa i els Joves"**, amb temes econòmics principalment. "La Mediterrània i la Comunitat Econòmica Europea" i "Les Comunitats Europees després de Maastricht" obren el programa d'aquesta oferta d'estudis que enguany arriba a la tercera edició. Amb un pressupost modest, 20 milions, els treballs del programa pretenen estudiar el pes específic dels països del Mediterrani dins del context de les polítiques comunitàries. En l'apartat d'activitats paral·leles hi ha cursos pràctics per a millorar la qualitat de gestió, direcció i organització del personal laboral sota el títol genèric de "Joves d'avui, directius de demà".

L'ecologia completa el programa a

La Universitat Catalana d'Estiu, UCE, inclou en les seues activitats un homenatge a Enric Casassas, ex-director d'aquesta entitat i catedràtic hemèrit de Química analítica per la Universitat de Barcelona, i un altre a Enric Valor, escriptor i lingüista.

Les inscripcions a la UCE, que es farà del 14 al 23 d'agost, costen 38.000 pessetes, amb dret a residència i menjar, i es podran fer a partir del 15 de juny a la seu social de la Gran Via de Barcelona. Enguany és novetat el taller d'alpinisme, amb una conferència de Nil Bohigas sobre la seua experiència al Pol Nord.

La **Universitat d'Estiu de Gandia**, del 8 a l'11 de setembre, organitza la IX edició d'enguany posant de relleu temes econòmics, "La Mediterrània i les relacions Nord-Sud", al costat de debats sobre literatura i història. El preu de cada curs és de 6.000 pessetes (4.000 amb el carnet jove). El pagament de la matrícula es pot efectuar directament a les oficines de la Universitat (Ajuntament de Gandia. Arxiu Municipal) o bé per transferència al compte corrent bancari 930-47 de la Caixa de Pensions (oficina del Passeig de les Germanies de Gandia).

Per al conjunt d'universitats d'àmbit català hi ha beques que poden cobrir les despeses totals, allotjament i matrícula gratuïts, o beques parcials. Tenen preferència per a gaudir d'aquestes beques els estudiants i persones actualment en situació de desocupació. En tot cas per a sol·licitar-ne una cal estar matriculat prèviament.

En l'apartat de taules rodones, el programa de Gandia proposa debats sobre racisme i integració, el colonialisme i estudis sobre la modernitat en el món mediterrani. Durant les dues setmanes de durada de la Universitat es realitzarà, als matins, una sèrie de tertúlies-encontres que, amb un caràcter obert i participatiu, constituïran un punt de trobada entre alumnes assistents i professors convidats.

La **IX Universitat per la Pau a Sant Cugat del Vallès**, del 20 al 24 del pròxim mes de juliol, dona prioritat, com en edicions anteriors als problemes d'armament i defensa. En aquesta convocatòria s'han afegit algunes novetats com "Tècniques de Mediació", en col·laboració amb la Universitat de la Pau de Namur (França).

I.P.

Les universitats catalanes es beneficien de beques per als estudiants.

RAFA GIL

A partir d'aquesta reunió es va crear el Patronat de gestió que fins ara és responsable del conjunt de les activitats programades anualment. A més de personalitats representatives de les principals entitats culturals, al Patronat pertanyen els rectors de les universitats del País Catalans. Segons afirmen avui els responsables d'aquesta universitat "amb aquesta estructura que pretén mantenir l'esperit obert i crític de la Universitat Catalana d'Estiu i el seu aspecte lúdic, s'assegura el reforçament del nivell acadèmic, el suport financer necessari amb vista al futur i la presència de noms de primer ordre en l'àmbit polític i cultural dels Països Catalans".

Ignasi Pellicer

Guardamar, amb el tema específic "Curs pràctic d'educació ambiental", que tractarà, en primer lloc, els efectes de la contaminació atmosfèrica i, també, els diferents projectes europeus per a lluitar contra aquest nefast mal del segle.

Des de la funció dels mitjans de comunicació en la construcció de la identitat nacional fins als darrers descobriments de medicines alternatives, la **XXIV Universitat Catalana d'Estiu** tractarà tota mena de temes d'actualitat. Deu universitats catalanes seran presents en l'execució del programa, on també podrem trobar estudis sobre l'actualitat política europea, "El discurs de Le Pen a Catalunya Nord", i d'actualitat social i econòmica, "Jocs Olímpics. ¿I després, què?".